

**2023. gada kļūdas, izaicinājumi, kas tika ņemts vērā 2024. gadā, lai tās
neatkārtotu**

Pēteris Dambergs

Mēra, plāno, gatavojas

- 1) Mēra barības atlikumus
- 2) Plāno cik ilgam laikam vēl pietiks barība
- 3) Veido rezerves
- 4) Mēra novākto zāles daudzumu, novērtē ražu, barības vielu iznesi
- 5) Analizē augsnes sastāvu, struktūru, blīvumu u.c.
- 6) Analizē mēslojuma sastāvu un mēslo precīzi
- 7) Pieraksta katra lauka un skābbarības tranšejas vēsturi
- 8) Savlaicīgi iegādājas ieplānotos mēslošanas, augu aizsardzības līdzekļus, sēklas materiālu, skābbarības plēves, konservantus, ieraugus un citus materiālus
- 9) Sagatavo cilvēkus, tehniku, materiālus katrai darbu sezonai savlaicīgi
- 10) Izstrādā protokolus, rīcības plānus standarta situācijām

-
- **Gatavojas, zālāju ieaudzēšanai**
 - Iznīdē nezāles, samazina to spiedienu uz jaunajiem zālājiem
 - Kaļķo augsnes
 - Mēslo, atbilstoši, augsnes analīzēm, augu vajadzībām un iznesēm
 - Nodrošina organiskās vielas un rūpējas par augsnes dzīvīgumu, dzīvību
 - Sagatavo laukus, augsni labai zālāju ieaudzēšanai un lietošanai

- **Izvēlas piemērotu zālāja veidu**

- Izvēlas piemērotas šķirnes atbilstoši savām vēlmēm, mērķiem un iespējām
- Augstiem rezultātiem, lielām ražām, augstiem kvalitāte radītājiem, augstākas prasības
- Zemākiem rezultātiem, pieticīgākas, mazprasīgākas, iespējams, izturīgākas kultūras un šķirnes
- Maisījumi garantētam rezultātam, risku samazināšanai
- Lucernas sausuma periodiem un īsākam audzēšanas periodam
- Stiebrzāles garšīgai barībai ar augstu sagremojamību un ilgākam audzēšanas periodam

- **iesēj kā pienākas**

- Sējas laika izvēle (mitrums, augsnes temperatūra, nezāļu aktivitāte)
- Sēšanas dziļums
- Sēšanas blīvums
- Pievelšana
- Augsnes struktūra
- Izsējas norma

- **Pļauj**

- Agrāk
- Biežāk
- Vairāk pļāvumu
- Augstāk no zemes
- Pļauj lucernai izziedēt
- Stiebrzāles appļauj pēc izziedēšanas, pat ja nav ko pļaut
- Pirmā gada sējumos appļauj nezāles un jauno zālāju

- **Apvītina**

- Apvītina līdz 35 % sausnas
- Ja to nav iespējams izdarīt īsā laikā, vāc nost pirms kļūvis vēl sliktāk

- **Rūpējas par labu un pareizu ieskābšanu**

- Sargā ieskābējamo masu no piesārņojuma (vecas zāles, mikrobu savairošanās, dubļiem, putekļiem, netīrām tvertnēm)
- Novāc no lauka 1-2 dienu laikā pēc nopļaušanas
- Sasmalcina masu lai nodrošinātu atbilstošu blīvumu, anaerobu vidi un novērstu sulu pārmērīgu izdalīšanos
- Sapresē uzreiz pēc novākšanas un hermetizē 24h laikā pēc sapresēšanas nopļaušanas līdz sapresēšanai un hermetizēšanai
- Izvēlas katrai situācijai atbilstošus skābbarības ieraugu vai konservantu veidus un tos dozē precīzi
- Mēra un fiksē ievestās masas daudzumu un sausnu

-
- **leved, izlīdzina, izspiež gaisu**
 - leved tīru masu
 - Izlīdzina plānā slāni
 - Izspiež gaisu
 - Brauc nesteidzoties
 - Naktī un pauzēs piesedz
 - Neļauj salīt un ilgi būt zem klajas debess

- **Hermetizē, izolē no gaisa un nokrišņu ietekmes**

- Izmanto pietiekami daudz plēves kārtu
- Izmanto pietiekami biezu, elastīgu, izturīgu plēvi
- Izmanto plēvi ar pietiekoši ilgu aizsardzību pret saules UV staru ietekmi
- Izmanto sānu sienu plēves, vakuumpēves vai plēves ar skābekļa barjeru
- Plēves nostiprināšanai izmanto oļu maisījumus vai siloclip sistēmu
- Sargā tranšejas no dehermetizācijas
- Būvē tranšejas sienas un grīdu hermētisku

- **Sargā plēvi no bojājumiem**

- Izmanto aizsargsietus
- Nopļauj zāli
- Novāc barības paliekas
- Neļauj grauzējiem savairoties
- Izmanto atbiedētājus
- Rituļus un tuneļu maisus liek uz cietas pamatnes
- Uzrauga barības krājumus un plēvi, novērš plēves bojājumus

- **Izņem barību nesabojājot to, kas atrodas vēl tvertnē**

- Izmanto oļu maisiņu barjeras šķērsām tranšejai
- Barības virsma tvertne ir gluda un cik vien iespējams maz pakļauta gaisa un nokrišņu ietekmei
- Barības atvērtā daļa tiek piesegta stipra lietus laikā
- Gaisa tiešai ietekmei ir pakļauta tikai neliela daļa no skābbarības. Pārējā skābbarība joprojām ir zem plēves bezskābekļa vidē

Interreg Co-funded by
the European Union

Central Baltic Programme

Sustainable Silage

Paldies par uzmanību!